

C-197/24. sz. [Šiřarský]ⁱ ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2024. március 12.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Mestský súd Bratislava IV (Szlovákia)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2024. február 13.

Felperes:

AK

Alperes:

RU

ⁱ A jelen ügy neve fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

[omissis]

[omissis] [ügyszám]

V É G Z É S

A Mestský súd Bratislava IV (IV. pozsonyi városi bíróság, Szlovákia) a **felperes AK** által az **alperes RU** [omissis] [az ügyvéd adatai] ellen **3250 euró és annak járulékos költségei megfizetése iránt** indított jogvitában

a következőképpen határozott:

A bíróság **felfüggeszti** az eljárást, és előzetes döntéshozatalra az Európai Unió Bírósága elé **terjeszti** a következő kérdéseket:

- 1) Úgy kell-e értelmezni a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló, 2011. február 16-i 2011/7/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályos változata 1. cikkének ezen irányelv 2. cikkének 1. és 3. pontjával, valamint 6. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett (2) bekezdését, hogy i. „vállalkozásnak” minősül az a természetes személy is, aki az alapügyben szereplőhöz hasonló esetben ügyvéd szolgáltatásait veszi igénybe olyan gazdasági társaság alapítása céljából, amelyben neki kell az igazgatóság egyik tagjának és két alapítójának, illetve tagjai egyikének lennie, valamint ii. „kereskedelmi ügyletnek” minősül az az ügylet, amely az alapügyben szereplőhöz hasonló esetben egy ügyvéd által az ilyen személy részére gazdasági társaság alapítása céljából teljesített szolgáltatásnyújtást eredményez?
- 2) Az első kérdésre adott nemleges válasz esetén úgy kell-e értelmezni a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv hatályos változata 2. cikkének b) pontjában használt „fogyasztó” ezen irányelv 8. cikkével összefüggésben értelmezett fogalmát, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló esetben arra a természetes személyre is kiterjed, akivel szemben jogi szolgáltatások nyújtására irányuló szerződésen alapuló követelést érvényesítenek, ha e szerződés tárgyát gazdasági társaság alapítására irányuló szolgáltatások képezték, és az alperes e társaság igazgatótanácsának tagja, valamint a két alapítójának, illetve tagjai egyikének kellett lennie?

I n d o k o l á s

- 1 A Mestský súd Bratislava IV (IV. pozsonyi városi bíróság) előtt a felperes és az alperes között 3250 euró járulékos követelések összegével növelt összegének megfizetése iránti peres eljárás [omissis] [ügyszám] van folyamatban. A járulékos követelések a következőkből állnak: i. 3250 euró összeg után 2023. január 18-tól a

kifizetés időpontjáig számított évi 10,5%-os késedelmi kamat, és ii. behajtási költségeikért járó kártérítés átalányösszege.

- 2 A vizsgálatot követően a kérdést előterjesztő bíróság arra a következtetésre jutott, hogy előzetes döntéshozatal céljából a jelen végzés rendelkező részében foglalt kérdéseket a Bíróság elé kell terjeszteni. A kérdést előterjesztő bíróság a felek közötti kontradiktórius vita lefolytatását követően nyújtja be az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet. [omissis] [az eljárással kapcsolatos adatok]

I. A jogvita tárgyának rövid összefoglalása és a tényállás összefoglalása

- 3 A jogvita tárgyát a nyújtott jogi szolgáltatásokért járó díjazás megfizetése képezi. A felperes jogi szolgáltatásokat nyújtó gazdasági társaság. Az alperes természetes személy. A 3250 euró összegben érvényesített követelést a járulékos követelésekkel együtt a felperesre ruházták át. A követelés eredeti jogosultja a felperes igazgatótanácsának jelenlegi tagja, aki ügyvéd. Az eredeti jogosult a követelést az ügyvédi hivatás gyakorlásának módjában bekövetkezett változás miatt ruházta át. E személy az ügyvédi hivatást eredetileg egyéni vállalkozóként gyakorolta, jelenleg azonban ezt a hivatást egy korlátolt felelősségű társaság tagjaként gyakorolja. Ezért a kérdést előterjesztő bíróság e végzés szövegében a „felperes” kifejezést felváltva használja, megkülönböztetés nélkül utalva az eredeti felperesre és a jelenlegi felperesre.
- 4 Keresetében a felperes azt állítja, hogy az alperes már 2022 március–áprilisában felvette vele a kapcsolatot, és jogi szolgáltatások iránt érdeklődött. Az alperes a szlovák jog szerinti korlátolt felelősségű társaságot akart alapítani, és e társaság két alapítójának, illetve tagjai egyikének kellett lennie. Emellett e társaság igazgatótanácsának tagjának is kellett lennie. Mindezek alapján szóbeli megbízási szerződés jött létre, amelyben a felperes arra vállalt kötelezettséget, hogy átalánydíj ellenében jogi szolgáltatást nyújt az alperes részére. A felperes elkészítette a társasági szerződés tervezetét és további dokumentumokat, amelyeket megküldött az alperesnek. A felperes továbbá tanácsadásának keretében a társaság alapításával és a leendő alapítóknak e társaságban való személyes részvételével kapcsolatban számos kérdést vizsgált meg. Az alperes mellett az egyik alapítónak külföldi személynek kellett lennie. A felperes az általa nyújtott szolgáltatásokról 3250 euró összegű számlát állított ki az alperesnek, amelyet az alperes határidőn belül, azaz 2023. január 17-ig nem fizetett ki. A felperes szerint kereskedelmi vitáról van szó, és az alperes nem minősül fogyasztónak. A felperes által érvényesített követelések kereskedelmi jogi követelések.
- 5 Az alperes ezzel szemben azt állítja, hogy nem kötött a felperessel jogi szolgáltatások nyújtására irányuló szerződést. A szolgáltatások díjáról sem született megállapodás. A felperes nem nyújtott az alperes részére gazdasági társaság alapítására irányuló szolgáltatást, az alperes mint megbízó nem fogadott el semmilyen szolgáltatást a felperestől. Az alperes azt állítja, hogy a felperes

megbízás nélkül küldte meg a részére a társasági szerződést és a kapcsolódó dokumentációt. Az alperes azt állítja, hogy a fogyasztó jogállásával rendelkezik, és a felek közötti jogviszonyt nem a kereskedelmi jog szabályozza.

II. A nemzeti jogi rendelkezések és az uniós jog hivatkozott rendelkezéseinek szövege

- 6 Ebben a szakaszban a kérdést előterjesztő bíróság a nemzeti jognak a jelen ügyre alkalmazandó releváns rendelkezéseit ismerteti. A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor az uniós jog vonatkozó rendelkezéseire is hivatkozik.

a) A nemzeti jog rendelkezései

- 7 A č. 513/1991 Sb., občanský zákoník (kereskedelmi törvénykönyvről szóló, 513/1991. sz. törvény, a továbbiakban: kereskedelmi törvénykönyv) 2. §-a (2) bekezdésének a) pontja a következőképpen rendelkezik:

„Jelen törvény alkalmazásában vállalkozónak kell tekinteni: a) a cégnyilvántartásba bejegyzett személyt [...]”.

- 8 A kereskedelmi törvénykönyv zákon č. 530/2003 Z. z.-vel (530/2003. sz. törvény) módosított változata 57. §-ának (1) bekezdése értelmében:

„Jelen törvény eltérő rendelkezéseinek hiányában a társaság az összes alapító tag által aláírt társasági szerződés alapján jön létre. Az alapító tagok aláírását hivatalosan hitelesíteni kell.”

- 9 A kereskedelmi törvénykönyv 62. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A társaság a cégjegyzékbe való bejegyzés napján jön létre [...]”.

- 10 A kereskedelmi törvénykönyv zákon č. 9/2013 Z. z.-vel (9/2013. sz. törvény) módosított változatának 369c. §-a értelmében:

„(1) Az adós késedelmére esetén a hitelező a 369., 369a. és 369b. § szerinti követeléseken felül a behajtási költségeikért külön figyelmeztetés, vagy felszólítás nélkül átalánykártérítésre is jogosult. A behajtási költségeikért járó átalánykártérítés összegét a vláda Slovenskej republiky (a Szlovák Köztársaság kormánya) rendeletben határozza meg.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés nem alkalmazható, ha a követelés fogyasztói szerződésből ered, és az adós fogyasztónak minősül.”

- 11 A zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákoník (a polgári törvénykönyvről szóló 40/1964. sz. törvény) zákon č. 568/2007 Z. z.-vel (568/2007. sz. törvény)

módosított változatának (a továbbiakban: szlovák polgári törvénykönyv) 52. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) Fogyasztóval kötött szerződésnek minősül a valamely szolgáltató és valamely fogyasztó között megkötött bármely szerződés, annak jogi formájától függetlenül.

(2) A fogyasztói szerződésekre vonatkozó szabályokat, valamint az olyan jogviszonyokra irányadó bármely más rendelkezést, amely jogviszonyok keretében a fogyasztó kötelezettséget vállalt, mindenkor a szerződésben fogyasztóként részt vevő fél számára kedvező módon kell alkalmazni. Nem érvényesek az ettől eltérő azon szerződéses megegyezések vagy megállapodások, amelyek tartalma vagy célja e rendelkezések megkerülésére irányul. A polgári törvénykönyv rendelkezéseit kell elsőként alkalmazni minden olyan jogviszonyban, amelynek keretében a fogyasztó kötelezettséget vállalt, még abban az esetben is, ha egyébként a kereskedelmi jog rendelkezéseit kellene alkalmazni.

(3) Vállalkozó minden olyan személy, aki valamely fogyasztóval kötött szerződés megkötése és teljesítése során kereskedelmi tevékenysége vagy valamely más gazdasági tevékenység körében jár el.

(4) Fogyasztó minden olyan természetes személy, aki valamely fogyasztóval kötött szerződés megkötése és teljesítése során nem kereskedelmi tevékenysége vagy valamely más gazdasági tevékenység körében jár el.”

- 12 A zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) (az ügyvédi tevékenységről és a kereskedelmi üzleti tevékenységről szóló 455/1991. sz. törvény [a gazdasági tevékenység folytatásának engedélyezéséről szóló törvény] módosításáról szóló 586/2003. sz. törvény) 304/2009 Z. z.-vel (304/2009. sz. törvény) módosított (a továbbiakban: ügyvédi tevékenységről szóló törvény) későbbi változata 18. §-nak (4) bekezdése értelmében:

„Az ügyvéd a jogi szolgáltatás nyújtása során még a jogi szolgáltatás nyújtásának megkezdése előtt köteles tájékoztatni a jogi szolgáltatás fogyasztójának minősülő ügyfelet a jogi szolgáltatásért járó díjazás összegéről. Ellenkező esetben nem jogosult díjazásra. [...]”.

b) Az uniós szabályozás

- 13 A kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló, 2011. február 16-i 2011/7/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2011/7 irányelv) 1. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ez az irányelv a kereskedelmi ügyletek ellenértékének kiegyenlítéseként teljesített valamennyi fizetésre vonatkozik.”

- 14 A 2011/7 irányelv 2. cikkének 1. és 3. pontja a következőképpen rendelkezik:

„Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

1. »kereskedelmi ügyletek«: vállalkozások, illetve vállalkozások és hatóságok között lebonyolított olyan ügyletek, amelyek tárgya fizetés ellenében áruk adásvétele vagy szolgáltatások nyújtása;

[...]

3. »vállalkozás«: hatóságnak nem minősülő, önálló gazdasági vagy szakmai tevékenységet folytató szervezet, még ha az adott tevékenységet egyetlen személy is végzi”.

- 15 A 2011/7 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben kereskedelmi ügyletekben a 3. vagy a 4. cikkel összhangban késedelmi kamat válik esedékessé, a hitelező jogosult az adóstól legalább 40 EUR összegű átalány megfizetését követelni.”

- 16 A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (a továbbiakban: 93/13 irányelv) 1. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Ennek az irányelvnek az a célja, hogy közelítse a tagállamoknak az eladó vagy szolgáltató és fogyasztó között kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekre vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseit.”

- 17 A 93/13 irányelv 2. cikkének b) pontja a következőket mondja ki:

„Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:

[...]

»fogyasztó«: minden olyan természetes személy, aki az ezen irányelv hatálya alá tartozó szerződések keretében olyan célból jár el, amely kívül esik saját szakmája, üzleti tevékenysége vagy foglalkozása körén”.

- 18 A 93/13 irányelv 8. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok az ezen irányelv által szabályozott területen elfogadhatnak vagy hatályban tarthatnak a Szerződéssel összhangban lévő szigorúbb rendelkezéseket annak érdekében, hogy a fogyasztóknak magasabb szintű védelmet biztosítsanak.”

- 19 A 93/13 irányelv (12) preambulumbekkezdése kimondja:

„mivel ugyanakkor a tagállamok nemzeti jogszabályainak jelenlegi állapotában csak egy részleges harmonizáció tervezhető; mivel ez az irányelv csak a

kifejezetten nem egyedi szerződési feltételekkel foglalkozik; mivel a tagállamok számára meg kell hagyni azt a lehetőséget, hogy a Szerződés rendelkezéseinek tiszteletben tartásával saját nemzeti jogszabályaikban az ebben az irányelvben előírtaknál szigorúbb rendelkezésekkel biztosítsanak magasabb szintű védelmet a fogyasztóknak”.

III. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztésének indokai

20 A kérdést előterjesztő bíróság a következő okokból terjeszt a Bíróság elé előzetes döntéshozatal iránti kérelmet:

a) Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésről

21 A felperes a behajtási költségeikért a kereskedelmi törvénykönyv 369c. §-ának (1) bekezdése alapján 40 euró összegű átalánykártérítés megfizetését kéri. A kereskedelmi törvénykönyv 369c. §-ának (1) bekezdése ülteti át a 2011/7 irányelv 6. cikkének (1) bekezdését.

22 A Bíróság szerint a nemzeti jog alkalmazása során valamely tagállam minden hatósága köteles azt a közösségi irányelvek szövege és céljai lehető legnagyobb mértékű tekintetbe vételével értelmezni, az irányelvben meghatározott eredmény elérése céljából (lásd hasonlóképpen: 2007. július 5-i Hans Markus Kofoed ítélet, C-321/05, EU:C:2007:408, 45. pont). A kérdést előterjesztő bíróság tisztában van ezzel a kötelezettséggel.

23 Ezért a kérdést előterjesztő bíróságnak úgy kell értelmeznie a kereskedelmi törvénykönyv 369c. §-ának (1) bekezdésében foglalt nemzeti rendelkezést, hogy elérhető legyen a 2011/7 irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében követett cél.

24 A „kereskedelmi ügylet” fogalmát illetően a Bíróság kifejtette, hogy ahhoz, hogy valamely ügyletet ez utóbbi rendelkezés értelmében „kereskedelmi ügyletnek” lehessen minősíteni, annak két feltételnek kell megfelelnie. Ennek az ügyletnek egyrészt vállalkozások, illetve vállalkozások és hatóságok között kell létrejönnie. Másrészt fizetés ellenében áruk adásvételét vagy szolgáltatások nyújtását kell eredményeznie (2022. október 20-i BFF Finance Iberia ítélet, C-585/20, EU:C:2022:806, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

25 A 2011/7 irányelv (19) preambulumbekkezdésével összhangban ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének célja a késedelmes fizetés előnytelenné tétele, és annak biztosítása, hogy a hitelezők méltányos kártérítést kapjanak a késedelmes fizetés következtében felmerült behajtási költségeikért. Ezen irányelv 1. cikkének (2) bekezdése szerint az irányelv azonban kizárólag a kereskedelmi ügyletek ellenértékének kiegyenlítéseként teljesített valamennyi fizetésre vonatkozik. A 2011/7 irányelv 2. cikkének 1. pontja szerint a kereskedelmi ügyletek vállalkozások között lebonyolított ügyletek. A 2011/7 irányelv 2. cikkének 3. pontjában foglalt „vállalkozás” fogalma azt feltételezi, hogy a hatóságnak nem

minősülő szervezet (a jelen ügyben nem hatóságról van szó) önálló gazdasági vagy szakmai tevékenységet folytat.

- 26 A felperes szerint ő a kereskedelmi törvénykönyv 369c. §-ának (1) bekezdésében említett hitelezőnek minősül, és jogosult a behajtási költségekért járó átalánykártérítésre. A kérdést előterjesztő bíróság számára azonban nem világos, hogy a nemzeti jog e rendelkezése a 2011/7 irányelv 6. cikkének ezen irányelv 1. cikkének (1) bekezdésével, valamint 2. cikkének 1. és 3. pontjával összefüggésben értelmezett (1) bekezdése céljára tekintettel értelmezhető-e úgy, hogy a „vállalkozás” fogalma azt a természetes személyt is magában foglalja, aki gazdasági társaság alapítása céljából ügyvédi szolgáltatásokat vesz igénybe, ha csak e társaság két alapítójának, illetve tagjának egyike, valamint igazgatóságának tagja lesz. Más szóval, a bíróság azt szeretné megérteni, hogy ha az ilyen természetes személy gazdasági társaság alapítása céljából jogi szolgáltatásokat vesz igénybe, akkor fogyasztónak minősül-e (ehhez kapcsolódik a második kérdés), vagy pedig a 2011/7 irányelv 2. cikkének 3. pontja értelmében vett „vállalkozásnak” tekinthető.
- 27 A kereskedelmi törvénykönyv 57. §-ának (1) bekezdésében foglalt nemzeti szabályozás szerint a jelen ügyben szóban forgó korlátolt felelősségű társaság két alapító esetén társasági szerződés megkötésével jön létre, amelyet valamennyi alapító aláír. A társasági szerződés megkötése az első lépés, amellyel a társaság megalapítására sor kerül ugyan, azonban még nem jön létre jogi személyként. A második lépés a társaság létrejötte és a kereskedelmi törvénykönyv 62. §-ának (1) bekezdése szerint a jogi személyiség megszerzése, amely csak a cégjegyzékbe való bejegyzéssel történik meg. A kereskedelmi törvénykönyv 2. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint ezzel a bejegyzéssel az ilyen jogalany egyúttal e törvény alkalmazásában, valamint a követelés megalapozottságának a kereskedelmi törvénykönyv 369c. §-ának (1) bekezdése szerinti vizsgálata szempontjából is vállalkozóvá válik.
- 28 Ezt a két lépést értelemszerűen megelőzi a társasági szerződés és a kapcsolódó további dokumentáció (például a társaság leendő igazgatósági tagja aláírásmintájának vagy az alapítók különböző, a nemzeti szabályozás által előírt nyilatkozatainak) tényleges elkészítése. Igaz ugyan, hogy amikor ez megtörténik az alapítók és a leendő tagok a nemzeti jog szerint formálisan még nem minősülnek vállalkozásnak, a kérdést előterjesztő bíróságnak azonban kétségei merülnek fel azzal kapcsolatban, hogy nem tartoznak-e már a társaság alapításának e szakaszában a 2011/7 irányelv 2. cikkének 3. pontja szerinti „vállalkozás” fogalmának hatálya alá, és hogy a Bíróság értelmezése alapján az ilyen társasági dokumentációnak az ügyvéd által az ilyen társaság alapítójának részére nyújtott jogi szolgáltatások részeként történő elkészítése a 2011/7 irányelv 2. cikkének 1. pontja szerinti „kereskedelmi ügylet” fogalmának hatálya alá tartozik-e (a fent hivatkozott, 2022. október 20-i BFF Finance Iberia SAU ítélet, C-585/20, EU:C:2022:806, 22. pont).

- 29 A kérdést előterjesztő bíróság ezt az érvelést a Bíróság által levont két következtetésre alapítja:
- 30 Először is, ami a 2011/7 irányelv 2. cikke 1. pontjának szövegét illeti, a „[bármely] ügylet” kifejezés használata nyilvánvalóvá teszi, hogy a „kereskedelmi ügyletek” fogalmát tágan kell értelmezni, következésképpen az nem szükségszerűen esik egybe a „szerződés” fogalmával. A „kereskedelmi ügylet” fogalmának megszorító értelmezése ezért nem lenne helyénvaló (ebben az értelemben: 2022. december 1-jei [X] sp.z.o.o., sp.k, C-419/21, EU:C:2022:948, 22. és 25. pont).
- 31 Másodszor, a Bíróság a társaság és igazgatótanácsi tagja közötti kapcsolatot illetően megállapította, hogy az ilyen kapcsolat nem tekinthető úgy, hogy az kereskedelmi vagy szakmai tevékenységén kívül eső célra irányul, amennyiben e természetes személy szoros szakmai kapcsolatban áll a társasággal, mint annak ügyvezetője vagy többségi tulajdonosa. Önmagában az a körülmény, hogy a váltókezes természetes személy, nem elegendő a fogyasztói minőségének megállapításához (lásd ebben az értelemben: 2013. március 14-i Česká spořitelna ítélet, C-419/11, EU:C:2013:165, 37. és 38. pont).
- 32 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a Bíróság e két megállapítása mellett szól, hogy az első kérdésre igenlő választ kell adni. A különbség azonban az, hogy – és ez az, amivel kapcsolatban a bíróság kétségei felmerülnek – a hivatkozott Česká spořitelna ügyben természetes személy és már létező társaság közötti jogvitáról volt szó. Ez a társaság jogi értelemben jogi személyként létezett, és nem pusztán még nem létező szervezetről volt szó (mint a jelen ügyben), amelyet még nem is alapítottak meg, és létre sem jött.
- 33 A kérdést előterjesztő bíróság előtt ismert a Bíróság 1997. július 3-i ítélete, amelyben a Bíróság megállapította, hogy a fogyasztó mint gazdasági értelemben gyengébbnek tartott fél védelmét szolgáló szabályok a természetes személy saját szükségleteinek kielégítése céljából kötött szerződésekre is alkalmazandók. Az e rendelkezések által biztosítani hivatott különleges védelem nem indokolt a gazdasági vagy szakmai tevékenység folytatása céljából kötött szerződések esetében, még abban az esetben sem, ha e tevékenységet csak a jövőben fogják folytatni, mivel az a tény, hogy a tevékenység a jövőre irányul, nem fosztja meg azt gazdasági vagy szakmai jellegétől (lásd: 1997. július 3-i Benincasa ítélet, C-269/95, EU:C:1997:337, 17. pont).
- 34 A Benincasa ügyben azonban más jellegű esetről volt szó, ami kétségeket ébreszt a kérdést előterjesztő bíróságban azzal kapcsolatban, hogy figyelembe vehetők-e az ezen ítéletből eredő következtetések. Ez abból következik, hogy Benincasa [omissis] a szerződést üzlet létrehozása és üzemeltetése céljából kötötte. Bár ez jövőbeli tevékenység volt, ezt a tevékenységet neki magának kellett végeznie (lásd: 1997. július 3-i Benincasa ítélet, C-269/95, EU:C:1997:337, 10. pont), nem pedig egy másik jogalany, mint a jelen ügyben, amely ráadásul a szolgáltatásnyújtás időpontjában még nem létezett és nem is jött létre.

35 Az első kérdés megválaszolása segítséget nyújtana a kérdést előterjesztő bíróság számára abban, hogy eloszlassa ezt a kétséget a 2011/7 irányelv 1. cikke ezen irányelv 2. cikkének 1. és 3. pontjával, valamint 6. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett (2) bekezdésének értelmezésével kapcsolatban. Az e kérdésre adott igenlő válasz esetében a kérdést előterjesztő bíróság számára egyértelművé válna, hogy a nemzeti jogot [omissis] úgy kell értelmezni, hogy az alperes a kereskedelmi törvénykönyv 2. §-a (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett vállalkozásnak minősül, és hogy egyéb törvényi feltételek teljesülése esetén a felperes jogosult a kereskedelmi törvénykönyv 369c. §-ának (1) bekezdésében foglalt nemzeti jogi rendelkezés szerint a behajtási költségekért átalánykártérítés [omissis] követelésére.

b) Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdéstről

36 A második kérdés az elsőhöz kapcsolódik, és az első kérdés nemleges megválaszolásának esetére kerül előterjesztésre. Ebben az esetben a kérdést előterjesztő bíróság ugyanis azt szeretné megtudni, hogy az alperes a 93/13 irányelv értelmében vett „fogyasztó” fogalmának hatálya alá tartozik-e. Más szóval, a bíróság azt kívánja megtudni, hogy a 93/13 irányelvben használt „fogyasztó” fogalma azt a természetes személyt is magában foglalja-e, akivel szemben jogi szolgáltatások nyújtására irányuló szerződés alapján követelést érvényesítenek, ha annak tárgyát jogi szolgáltatások gazdasági társaság alapítása céljából történő nyújtása képezte, és az alperesnek kellett lennie e társaság egyik alapítójának és tagjának.

37 A második kérdés a 93/13 irányelv értelmezésére vonatkozik, noha a jelen ügyben első látásra nincs szó a fogyasztóval kötött szerződésben alkalmazott tisztességtelen feltételek kérdéséről. Az első kérdésre adott nemleges válasz esetében az ügy szempontjából annak a kérdésnek a megválaszolása lényeges, hogy az alperes fogyasztónak minősül-e, éppen amiatt, hogy a nemzeti jog [omissis] szerint az ilyen értékelés további joghatásokat vált ki. Mindenekelőtt a felperes által nyújtott jogi szolgáltatások díjazásának kérdéséről van szó.

38 A szlovák polgári törvénykönyv 52.-§-ának (4) bekezdésében foglalt nemzeti jogi rendelkezésben szereplő „fogyasztó” fogalma a 93/13 irányelv 2. cikkének b) pontjában meghatározott fogalom átültetésének eredménye, és éppen ezért e fogalom értelmezése jelen eljárásban jogi jelentőséggel bír. Ha az alperes nem tartozna a 2011/7 irányelv szerinti „vállalkozás” fogalmának hatálya alá, a kérdést előterjesztő bíróság alkalmazhatná a szlovák polgári törvénykönyv 52. §-ának (4) bekezdésében foglalt nemzeti jogi rendelkezést. A kérdést előterjesztő bíróságnak az értelmezést a 93/13 irányelv által követett cél fényében kell elvégeznie, amelyet a nemzeti jog e rendelkezésébe ültettek át (lásd erről részletesebben a 22. pontot).

39 A Szlovák Köztársaság bevezette a 586/2003. sz. törvény 18. §-ának (4) bekezdésében foglalt nemzeti rendelkezést, amely szerint az ügyvéd a jogi szolgáltatás nyújtása során még a jogi szolgáltatás nyújtásának megkezdése előtt

köteles tájékoztatni a jogi szolgáltatás fogyasztójának minősülő ügyfelet a jogi szolgáltatásért járó díjazás összegéről. Ellenkező esetben nem jogosult díjazásra. A kérdést előterjesztő bíróság e rendelkezést úgy értelmezi, hogy Szlovákia a „fogyasztó” fogalmának alkalmazását írta elő a jogi szolgáltatások nyújtásáért az ügyvédet megillető díjakra, noha ez a terület nem tartozik a 93/13 irányelv hatálya alá.

- 40 A 93/13 irányelv tizenkettedik preambulumbekzdése szerint az irányelv csak a tisztességtelen feltételekre vonatkozó nemzeti jogszabályok részleges és minimális harmonizációját valósítja meg, meghagyva a tagállamok számára azt a lehetőséget, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés rendelkezéseinek tiszteletben tartásával saját nemzeti jogszabályaikban az ezen irányelvben előírtaknál szigorúbb rendelkezésekkel biztosítsanak magasabb szintű védelmet a fogyasztóknak. Ezenkívül az említett irányelv 8. cikkéből következik, hogy a tagállamok az ezen irányelv által szabályozott területen elfogadhatnak vagy hatályban tarthatnak e Szerződéssel összhangban lévő szigorúbb rendelkezéseket annak érdekében, hogy a fogyasztóknak magasabb szintű védelmet biztosítsanak (2022. december 13-i FV ítélet, C-405/21, EU:C:2022:793, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 41 A tagállamoknak lehetőségük van arra, hogy az említett irányelv rendelkezéseit olyan helyzetekre alkalmazzák, amelyek nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá, feltéve, hogy ez összeegyeztethető az irányelv célkitűzéseivel és a Szerződésekkel (lásd ebben az értelemben: 2021. december 21-i DP és SG ítélet, C-243/20, EU:C:2021:1045, 55. pont).
- 42 Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 169. cikke (4) bekezdésének megfelelően a tagállamok szigorúbb fogyasztóvédelmi intézkedéseket tarthatnak fenn vagy vezethetnek be, amennyiben azok összeegyeztethetők a Szerződésekkel (2020. április 2-i Condominio di Miláno, via Meda ítélet, C-329/19, EU:C:2020:263, 32. pont).
- 43 A Bíróság ezzel kapcsolatban kimondta, hogy a „fogyasztó” 93/13 irányelv 2. cikke b) pontjának értelmében vett fogalma „objektív jellegű”, és „[e] fogalmat egy olyan funkcionális szempont alapján kell meghatározni, amely annak értékeléséből áll, hogy a szóban forgó szerződéses kapcsolat valamely szakma gyakorlásán kívül eső tevékenységek keretébe tartozik-e” (2015. november 19-i Tarcău végzés, C-74/15, 27. pont).
- 44 A kérdést előterjesztő bíróság tisztában van azzal, hogy a Bíróság a Johann Gruber ítéletében rámutatott arra, hogy az eljáró bíróság feladata megítélni, hogy a szóban forgó szerződést el nem hanyagolható mértékben az érintett személy kereskedelmi vagy szakmai tevékenységéhez sorolható szükségleteinek kielégítésére kötötték-e, vagy éppen ellenkezőleg: a kereskedelmi vagy szakmai használat szerepe jelentéktelen. Rámutatott arra is, hogy az a személy, aki részben a kereskedelmi vagy szakmai, részben a kereskedelmi vagy szakmai tevékenységén kívüli használatra szánt dologra köt szerződést, nem hivatkozhat az

ebből eredő előnyökre (2005. január 20-i Johann Gruber ítélet, C-464/01, EU:C:2005:32, 54. pont).

- 45 Mindez a jelen ügy körülményeire tekintettel arra készíti a kérdést előterjesztő bíróságot, hogy a második kérdésre igenlő választ adjon. A kérdést előterjesztő bíróság kételyei azonban – az első kérdéshez hasonlóan – azzal kapcsolatban merülnek fel, hogy jelen ügyben a gazdasági tevékenységet olyan társaságnak kellett volna folytatnia, amely még [omissis] a létrehozás szakaszában van. A gazdasági tevékenységet tehát szigorúan véve az alperestől eltérő szervezetnek kellett volna folytatnia. Emiatt a bíróság nem tudja, hogy alkalmaznia kell-e a Johann Gruber ítéletből fakadó következtetéseket vagy sem.
- 46 A második kérdésre adott igenlő válasz esetén a kérdést előterjesztő bíróság az 586/2003. sz. törvény 18. §-ának a szlovák polgári törvénykönyv 52. §-ának (4) bekezdésével összefüggésben értelmezett (4) bekezdését a jelen ügyben a második kérdésre adott igenlő válasz értelmében alkalmazná, és az alperest fogyasztónak minősítené. Ugyanakkor a kereskedelmi törvénykönyv 369c. §-ának (2) bekezdésében foglalt nemzeti jogi rendelkezés értelmében az alperes – mint fogyasztó – szintén nem lenne köteles a felperesnek a behajtási költségeiért átalánykártérítést megfizetni.

IV. Végkövetkeztetések

- 47 A fentiekben kifejtett valamennyi indokra tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a jelen ügyben előzetes döntéshozatal iránti kérelmet kell az Európai Unió Bírósága elé terjeszteni. Ennek megfelelően a kérdést előterjesztő bíróság a Civilný sporový poriadok (polgári perrendtartás) 162. §-a (1) bekezdésének c) pontja és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján felfüggesztette az eljárást, és a jelen végzés rendelkező részében foglaltak szerint határozott. [omissis]

[omissis]

[eljárás kérdések, nevek] [omissis]